
Mamma

LEGELIVET

ALEXANDER WAHL

alexanderwahl32@gmail.com

Alexander Wahl er veileder og spesialist i allmennmedisin på Kurbadet Legesenter i Oslo. Han er også redaktør for primærhelsetjenesten i Helsebiblioteket.

Alle leger har en mor. Etter hvert blir de gamle og trenger omsorg.

Foto: Privat

Når jeg tenker på mamma, beveger det seg i brystet. Hun var sentral i livet mitt så lenge hun levde og kommer på besøk i tankene mine når sinnet åpner seg.

Mamma hadde mange greier, det vil si sykdommer og tilstander med tilhørende tankegods og følelser. Sykdom kan true liv, og følelsene kunne komme i kast, med stormens styrke. Av og til raseri. Har du hørt om den rasende alderdom?

Da hun gikk bort, kastet jeg fem ringpermer med epikriser i søpla. Dette var dokumenter fra helsevesenet, men for mor var dette hennes krønike i fem bind med hennes kriser. Som lege og sønn ligger jeg også der mellom linjene, mange ganger med en tankestrek, komma eller et spørsmålstegn. Det var mye å manøvrere i, mange vanskelige valg. Det var ikke lett å skyve ansvaret bort til andre leger, når jeg stadig ble konfrontert med min mors lidelser og helsevesenets svakheter. Hun ville ha meg som primærlege. Jeg ville det ikke. Igjen og igjen. Vi fant en slags balanse med tiden.

«Det var ikke lett å skyve ansvaret bort til andre leger, når jeg stadig ble konfrontert med min mors lidelser og helsevesenets svakheter»

Alt i alt var både hun og jeg svært takknemlige overfor all hjelpen helsevesenet ga. Livet ble virkelig forlenget på denne måten. Helt til livet ikke var så mye tress lenger. Da var hun 88 år. En respektabel alder, som min mor sa.

Mamma var mye, på så mange plan. Hun var også en fighter, en stabeis. Beundringsverdig gikk hun aldringen i møte med alt som kom av plager og funksjonsfall. Det var overraskende å bli syk uten å bli bedre. «Det er alderdommen, det mor», sa jeg. Og så ble hun forbanna. Det var mye å akseptere, mye hun måtte svelge unna. En rullator for eksempel.

Rullatoren

Mor ville ikke ha rullator.

« Rullator, jeg?

Som en annen gammel kjerring?

Syns jeg ser meg ...

Nei, det vil jeg hvert fall ikke ha.»

Tiden haltet og gikk.

«Jeg tok med en rullator til deg, mor.

Den kan stå her i hjørnet, tar ikke så mye plass.

Her er bremsen og du kan sette deg foran når du blir sliten.

Det er fint i parken nå, mamma. Krokusen blomstrer.»

«Hm», sa mor.

Omsider begynte tiden å rulle.

«Jeg elsker denne rullatoren!», sa mor.

«Den har reddet meg mange ganger.

Ned den bratte bakken der for eksempel.

Alltid med når jeg skal på butikken.

Det er tungt å bære tre Fjordland, nøttifrutti, sjokolade og kefir.

Det ruller mye bedre på hjul.»

«Så bra!», sa jeg

«Nå har jeg fått meg fysioterapeut!» sa mor

«Han er så kjekk og fin!

Jeg har sagt at jeg skal bli kvitt rullatoren!

Og han er enig, vi skal trene så bra sammen.»

«Åh, så fint», sa jeg.

*Men både mamma og jeg og fysioterapeuten visste
at vi alle visste*

at den forbaskede og elskede rullatoren

ville rulle til sin siste dag

inn i evigheten.

Publisert: 23. juli 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.24.0223
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. mars 2026.